

זכויות הרופא או זכויות החולה?

מול הדרישה להציג לחולה את מצב בריאותו של המנתח -
ניצבת זכותו של הרופא החולה לפרטיות, לכבוד עצמי ולחופש

ככל אדם אחר, ואין לחייב אותו לחשוף את מצב בריאותו בפני מטופליו. הטלת חובת גילוי גורפת כזו תהיה פגיעה בלתי מידתית ברופא החולה. אם הרשות המוסמכת קבעה כי רופא רשאי לעסוק ברפואה ללא הגבלה, הרי שפרטים על מצבו הרפואי של המטפל אינם בחזקת "מידע רפואי" הנדרש לחולה מתוקף "חוק זכויות החולה" כדי לקבל החלטה. הידיעה, כי מצב בריאותו של הרופא החולה יישמר כמידע חסוי, תעודד רופאים חולים לדווח על מצבם הבריאותי ביוזמתם ומתוך רצון חופשי. בכך גם יתאפשר להם לקבל טיפול רפואי מוקדם ויעיל במחלתם. אין ספק, כי רק כך יישמר גם האינטרס הרחב של בריאות הציבור.

רגשי ונזק נפשי, שאותם יש למנוע מראש על-ידי גילוי נאות. רק כך יישמרו, לדעת הגורסים שקיפות מלאה, יחסי האמון בין הרופאים וציבור המטופלים. מנגד, ניצבת זכותו של הרופא החולה לפרטיות, לכבוד עצמי ולחופש העיסוק ככל חולה אחר. פקודת הרופאים (נוסח חדש התשל"ז 1976) קובעת, כי "ראה המנהל (מנכ"ל משרד הבריאות - א"ר) כי רופא מורשה סובל ממחלה מסכנת (את הציבור - א"ר), רשאי הוא לדרוש ממנו להתיי-צב בפני ועדה רפואית לשם בדיקה". אם סברו המומחים הרפואי של הרופא ועדה, כי אין במצבו סיכון החולים שבטיפולו, זכאי אותו רופא לסודיות רפואית

תוח, כאשר ידוע כי הוא חולה במחלה מידבקת, והאם יש ליידיע את ציבור החולים בדבר מחלתו של אותו הרופא. חוק זכויות החולה קובע, כי לא יינתן טיפול רפואי למטופל אלא אם נתן לכך הסכמה מדעת, ולאחר שהציגו בפניו את הסיכויים והסיכונים בטיפול המוצע. יש הסבורים, כי מצב בריאותו של המנתח חייב להיכלל במידע זה, כדי לאפשר לחולה להחליט אם להסכים כי רופא מסוים, וזה דווקא, יטפל בו. עוד סבורים המצדדים בגישה זו, כי גם אם לא הודבק החולה על-ידי רופא חולה, עצם הידיעה בדיעבד כי הרופא היה חולה במחלה מידבקת, והצורך של החולה לעבור בדיקות רפואיות תקור פתיות כדי לוודא את מצב בריאותו - עלולים לגרום לחץ

פ רשת ד"ר סרגיי פונטוס עדיין טרייה בזיכרון הציבורי. ד"ר פונטוס, מתמחה בהר-דמה, נשא בתקופת עבודתו תו בבית החולים את נגיף הצהבת מסוג Hepatitis C, והיה מכור, כך על-פי כתב התביעה, לתרופות נרקוטיות. הוא נהג להזריק לעצמו תרופות אלו במהלך עבודתו, תוך שהוא עושה שימוש במזרק אחד לו ולחוליו גם יחד, וכך הדביק במחלתו כ-30 חולים שהיו בטיפולו. אף שמקרה זה הינו חריג במיוחד ואינו משקף מציאות שכיחה ברפואה בארץ, עוררה הפרשה, כמו גם זו של מנתח הלב שחלה באיידס, דיון ציבורי רחב. השאלות שעלו הן האם רשאי בית חולים להעסיק רופא, ובמיוחד בחדרי הני-

הלשכה לאתיקה

| נייר עמדה |

האם חייב רופא לדווח לחוליו על מצב בריאותו?

* ההחלטה על מידת הסיכון שיש במחלתו המידבקת של רופא מסוים לפגיעה בחוליו תיעשה על-פי אמות מידה מקצועיות המקובלות בארץ ובעולם.

* בעמדה זו נשמר האיזון בין האינטרס הציבורי לקבלת טיפול רפואי בטוח מול זכות הרופא לפרטיות, לכבוד עצמי ולחופש העיסוק.

* רופא החולה במחלה מידבקת המסכנת את חוליו יימנע ממתן טיפול רפואי או מקבלת אחריות רפואית לבריאותם.

* רופא החולה במחלה מידבקת שאינה מסכנת את חוליו אינו חייב לדווח להם על מצב בריאותו.